

EIKER VIDEREGÅENDE SKOLE
Strømshaugt 12, Postboks 37, 3301 HOKKSUND
Tlf 322502 40 – Telefax 32250245

Informasjon om valg av fag for skoleåret 2010/2011

Studiespesialiserende utdanningsprogram

Innholdsfortegnelse

Informasjon om valg av fag	3
Noen råd når du velger	3
Generelt om studiespesialiserende utdanningsprogram	3
Programfag	4
Fellesfag (obligatoriske fag)	5
Omtale av programfagene	5
Hovedregler for valg	6
Regler for inntak til Vg2 på studiespesialiserende utdanningsprogram	6
Godkjenning av utenlandsk utdanning	7
Retningslinjer angående søknader om fritak for fag	8
Fritak for vurdering i fag	8
Eksamensordningen	9
Beregning av konkurransepoeng ved inntak til høyskoler/universitet	10
Studiekompetanse og fagkombinasjoner	11
Inntak til studier med krav om spesielle fagkombinasjoner	11
Veiledning/rådgiving	12
Pedagogisk-psykologisk tjeneste og oppfølgingstjenesten (PPOT)	12
Helsesøster	12
VALGSKJEMA	

INFORMASJON OM VALG AV FAG

Når du skal gå fra Vg1 til Vg2 på studiespesialiserende utdanningsprogram, er det en rekke valg du må foreta. I den videregående skolen har du store muligheter til å velge programområde og fag som er tilpasset dine interesser og anlegg. Mange har det kanskje allerede klart for seg hva de vil bli, og hvilken utdanning de vil satse på. Noen opplever sikkert valget av fag til Vg2 som vanskelig, fordi de er usikre på hva de vil gjøre i framtida og fordi de lurer på hva de forskjellige fagene inneholder, hvor vanskelige de er, og hva som kreves for å komme inn på studier og skoler seinere osv.

Du skal nå gjennomføre det endelige valg av programområde og fag til Vg2. Det er for å hjelpe deg i denne valgsituasjonen vi har laget dette lille heftet. Ta det med hjem, les det, diskuter det med foreldre og venner. Har du spørsmål å komme med, ta kontakt med rådgiverne på skolen for å få hjelp.

NOEN RÅD NÅR DU VELGER

- Les informasjonen grundig. Spør hvis du finner uklare ting.
- Prøv å gjøre klart for deg selv hvilke fag du tror du vil like.
- Prøv å bli klar over hva slags yrke du kan tenke deg å satse på, og finn ut om det er spesielle fag som du bør ha for å kvalifisere deg til yrket.
- La foreldrene dine sette seg inn i denne brosjyren, og diskuter valget ditt med dem.
- Spør faglærerne om de tror du bør fortsette med fag du er usikker på.
- Ta også kontakt med en av våre tre rådgivere dersom du er i tvil.

GENERELT OM STUDIESPESIALISERENDE UTDANNINGSPROGRAM

På studiespesialiserende utdanningsprogram er undervisningstilbudet satt sammen av tre forskjellige typer av fag. Dette er **fellesfag**, **fag fra eget programområde** og **fag fra valgfritt programområde**.

FELLESFAG:

Dette er fag som alle elever på utdanningsprogrammet må ha. I tabellen på side 5 er det en oversikt som viser hvor mange timer du skal ha hver uke av disse fagene.

PROGRAMOMRÅDE:

Ut fra dine egne ønsker og interesser skal du velge ett område som du skal ha hovedtyngden av fag fra (eget programområde). Programområdene er 1) Realfag og 2) Språk, samfunnsfag og økonomi. Du kan i tillegg velge fag fra et av de andre programområdene.

PROGRAMFAG

Fra og med Vg2 må du velge **eget programområde**. Fra dette programområdet skal du velge minst to programfag (hver på 5 uketimer) som du skal ha i **to** år. I tillegg kan du velge fag fra et av de andre programområdene. Til sammen må du velge **minst 15 timer med programfag både** på Vg2 og Vg3. Nedenfor følger en oversikt over de ulike programområdene med tilhørende fag.

REALFAG	Vg2	Vg3
Matematikk R	5	5
Matematikk S	5	5
Fysikk	5	5
Kjemi	5	5
Biologi	5	5
Informasjonsteknologi	5	5

SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI	Vg2	Vg3
Engelsk	5	5
Økonomistyring	5	
Økonomi og ledelse		5
Sosiologi og sosialantropologi	5	
Sosialkunnskap		5
Medie- og informasjonskunnskap	5	5

FORMGIVINGSFAG	Vg2	Vg3
Scenografi og kostyme	5	
Trykk og foto	5	

IDRETTSFAG	Vg2	Vg3
Breddeidrett 1	5	
Breddeidrett 2		5

FELLESFAG (OBLIGATORISKE FAG)

Dette er fag som du skal ha. I tabellen under er det en oversikt som viser hvor mange timer som du skal ha hver uke av disse fagene.

Fellesfag (obligatoriske)	Vg1	Vg2	Vg3	Sum timer
Religion og etikk	0	0	3	3
Norsk	4	4	6	14
Matematikk	5	3	0	8
Naturfag	5	0	0	5
Engelsk	5	0	0	5
Fremmedspråk	4	4	0	8
Samfunnsfag	3	0	0	3
Geografi	2	0	0	2
Historie	0	2	4	6
Kroppsøving	2	2	2	6
Programfag	0	15	15	30
Minimum timetall pr. uke	30	30	30	90

OMTALE AV PROGRAMFAGENE

Gå inn på www.eiker.vgs.no og velg fanen **Studietilbud** og **Valg av programfag STSP**.
Klikk på **Les mer** for en kort presentasjon av fagene, eller klikk på fagnavnet for å studere læreplanen i faget.

HOVEDREGLER FOR VALG AV FAG

- Det totale uketimetallet over tre år må ikke være mindre enn 90.
- Du må ha minimum 15 uketimer programfag både på Vg2 og Vg3. Du må velge minimum to 5-timers fag fra eget programområde på Vg2. Disse fagene skal du fortsette med på Vg3. De resterende timene kan velges fritt fra de andre programområdene.
- Dersom du har valgt matematikk R1 eller matematikk S1 skal du ikke ha fellesfaget matematikk på Vg2 med 3 timer. Du skal i stedet velge et 4. programfag fra et av de andre programområdene. Du får da 32 timer på Vg2.

REGLER FOR INNTAK TIL Vg2 PÅ STUDIESPESIALISERENDE UTDANNINGSPROGRAM

Det er inntakskontoret ved Buskerud fylkesutdanningsadministrasjon som tar inn elever til Vg2. Du søker på **internett** om slik plass. Rådgiverne vil hjelpe deg med dette. Frist for innsending av søknad er **1.mars** for ordinære elever. Søkere som fyller kravene til inntak til videregående kurs, blir fordelt av inntakskontoret til den av skolene som har det ønskede undervisningstilbudet og som ligger nærmest søkerens hjemsted. Ved inntak til Vg2 kan det bli konkurranse om inntaket. Det er karakterene fra Vg1 som avgjør rekkefølgen på søkerne.

Ungdom som har gjennomgått 10-årig grunnskole eller tilsvarende, har etter søknad rett til 3-årig heltids videregående opplæring som kan føre fram til studiekompetanse, fagbrev, svennebrev, annen yrkeskompetanse eller delkompetanse.

Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring har rett til 3 (4) års videregående opplæring. Hele retten til videregående opplæring må normalt tas ut i løpet av en sammenhengende periode på fem år fra det tidspunktet vedkommende begynner på opplæringen, og innen utgangen av det året vedkommende fyller 24 år. Dersom du finner at du har valgt et opplæringsløp som ikke passer for deg, har du rett til å gjøre et omvalg. Du vil da få rett til ett ekstra opplæringsår hvis du søker det.

Elever som etter sakkyndig vurdering ikke kan få utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til tilrettelagt opplæring. Dette undervisningstilbudet gis i vanlig videregående skole. Dersom du har rett til tilrettelagt opplæring og har behov for det, har du rett til videregående opplæring med inntil 2 år ekstra tid for å nå målene som er satt for opplæringen din. Dersom du etter sakkyndig vurdering har særlig behov for et bestemt kurs, har du rett til inntak til dette kurset. Søknadsfrist er **1. februar**.

GODKJENNING AV UTENLANDSK UTDANNING

Som hovedprinsipp skal ett skoleår ved utenlandsk videregående skole med hovedvekt på studiespesialisering kunne godkjennes som likeverdig med ett skoleår i studiespesialiserende utdanningsprogram ved en norsk videregående skole. Dette gjelder de fleste europeiske land, Australia, New Zealand og Canada (med en del forbehold). Disse landene er bundet av gjensidige avtaler om at vitnemål fra videregående skole skal representere samme utdanningsnivå. USA har imidlertid ikke undertegnet denne avtalen. Vitnemål fra tilsvarende videregående skole i USA kan derfor representere et langt lavere opplæringsnivå enn vitnemål fra norsk videregående skole. Det er derfor viktig at elever som tar videregående opplæring i USA, passer på å velge fag på samme nivå og med samme omfang som de ville fått dersom de hadde tatt utdanningen i Norge. Pass derfor på at følgende punkter er oppfylt:

Du kan vise formell dokumentasjon på å ha fulgt alle fag i ett fullt eller to fulle skoleår i utlandet og at du ville ha blitt tatt inn eller flyttet opp til neste trinn i vedkommende lands skolesystem. Dokumentasjon på fullført og bestått skoleår må foreligge og skal alltid følge det norske vitnemålet.

Du kan vise formell dokumentasjon på at opplæringen i utlandet er gjennomført på et fagnivå tilsvarende Vg1 og/eller Vg2.

Du må ved tilbakekomst til Norge ha det nødvendige faglige grunnlaget for å følge opplæringen på det årstrinnet du vender tilbake til.

Innholdet i opplæringen må ha hovedvekt på allmenne fag (general studies). for å kunne godkjennes som likeverdig med Vg1 i ett av de studieforberedende utdanningsprogrammene

Innholdet i opplæringen må ha hovedvekt på allmenne fag for å kunne godkjennes som likeverdig med Vg2 i utdanningsprogrammet for studiespesialisering. I tillegg må opplæringen inneholde minst to fag som eleven kan bygge videre på i Vg3 slik at han/hun kan tilfredsstillere kravet til programfag i det valgte programområdet.

Du må dokumentere bestått likeverdig eller mer omfattende opplæring i de fagene som inngår i minimumskravene til generell studiekompetanse. Dette er fagene Norsk (14t), Matematikk (8t), Naturfag (5t), Engelsk (5t), Samfunnsfag (3t) og Historie (6t). Dersom ikke dette kravet er oppfylt, må fagene tas som privatist eller som elev i Norge for at vitnemål kan utstedes.

RETNINGSLINJER ANGÅENDE SØKNADER OM FRITAK FOR FAG

Rektor kan etter søknad gi fritak for fag dersom vedkommende fra tidligere har bestått det samme faget eller har bestått likeverdig eller mer omfattende opplæring i faget. Dette gjelder ikke kroppsøving.

FRITAK FOR VURDERING I FAG

En elev som deltar i opplæringen i et fag, kan i særlige tilfeller etter søknad fritas for vanlig vurdering og i stedet for karakter få betegnelsen "deltatt" i faget. Dette forutsetter at eleven deltar i selve opplæringen. Spørsmål om fritak vurderes av rektor. Avslag på søknad om fritak for vurdering kan påklages til overordnet instans i fylkeskommunen. Når det er gitt fritak for vurdering, skal det gis opplysning om dette i merknadsrubrikken på vitnemålet eller annen dokumentasjon.

FAG	ÅRSAK	KONSEKVENSER
Alle fellesfag og programfag utenom norsk og kroppsøving	Eleven mangler forutsetninger for å oppnå full studiekompetanse og tar derfor sikte på å oppnå delkompetanse	En elev som er fritatt for vurdering, kan normalt ikke gå opp til eksamen som elev i vedkommende fag og får heller ikke vitnemål dersom faget normalt skulle føres på vitnemålet med vurdering.
Kroppsøving: I kroppsøving skilles det mellom den teoretiske delen av faget og den praktiske delen. Det gis ikke fritak for vurdering i den teoretiske delen.	Eleven kan ikke følge den ordinære opplæringen i den praktiske delen av faget	Eleven skal gis tilrettelagt opplæring i den praktiske delen, så sant den ikke er til skade. Fritak for vurdering i den praktiske delen skal gis når den tilrettelagte opplæringen ikke kan vurderes med karakter. Elever med fritak for vurdering i den praktiske delen av kroppsøvingsfaget, kan få vitnemål.
Norsk sidemål	<ol style="list-style-type: none">1) Ikke gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole.2) Har vært fritatt for opplæring eller vurdering i sidemålet i grunnskolen.3) Elever som på grunn av sykdom eller skader som er oppstått etter grunnskolen har problemer med å beherske begge målformer.4) Elever som har fylt vilkårene for fritak fra opplæring eller vurdering i norsk sidemål i grunnskolen, men på grunn av saksbehandlingsfeil likevel ikke fikk fritak.	Det kan i disse tilfellene utstedes vitnemål eller annen dokumentasjon med "deltatt" i sidemål. Dette vitnemålet er da likeverdig med ordinære vitnemål.

EKSAMENSORDNINGEN

Generelt

Elevene får terminkarakterer etter første termin som avsluttes ca. 15. januar. Etter andre termin, som går fram til skoleårets slutt, får elevene terminkarakterer i de fagene der det ikke er fastsatt nasjonale kompetansemål og standpunktkarakterer i de fagene der det er fastsatt nasjonale kompetansemål. Dersom det er tvil om en elev kan få terminkarakter eller standpunktkarakter pga stort fravær eller av andre særlige grunner, skal eleven få skriftlig melding om dette så snart slik fare foreligger, og så tidlig at eleven har mulighet til å rette på forholdene. Det samme gjelder dersom det er fare for at en elev kan få karakteren Nokså god eller Lite god i orden eller i atferd.

Karakterer og eksamen

Alle elevene på Vg1 **kan** bli trukket ut til skriftlig eksamen og til muntlig eksamen i fag som avsluttes på Vg1. Alle elevene på Vg2 **blir** trukket ut til enten skriftlig eksamen eller muntlig eksamen i fag som avsluttes på Vg2. De elevene som ønsker å ta morsmål som fremmedspråk må gå opp som privatist i dette faget i høstsemesteret. Dersom en elev har gyldig forfall i ett eller flere fag ved eksamen, har han/hun rett til å gå opp til **utsatt prøve** påfølgende semester.

Dersom en elev får karakteren **1** som standpunktkarakter i ett eller flere fag der det ikke avholdes eksamen, har han/hun rett til å gå opp til **særskilt prøve** i faget. En elev som får karakteren **1** til eksamen i ett eller flere fag har rett til å gå opp til **ny prøve** i faget. Eleven må selv melde seg opp til særskilt og ny prøve som **må** tas påfølgende semester. Dersom en elev får **1** i standpunktkarakter i et fag og blir trukket ut til eksamen i dette faget og består eksamen, er faget bestått.

Dersom man ønsker å **forbedre** sine resultater eller ta eksamen i fag som man ikke ønsker å være elev i, må man melde seg opp til **privatisteksamen**. Oppmeldingsfristen er 15. september eller 1.februar. En eksaminand som følger et fag som elev, kan ikke samtidig melde seg opp som privatist i faget.

Vitnemålet

Vitnemålet skrives ut ved avsluttet utdannings (gjennomført treårig løp). Både standpunktkarakterer og eventuelle eksamenskarakterer kommer på vitnemålet.

Et **bestått vitnemål** tilfredsstiller hovedreglene for valg av fag og har ingen tallkarakterer lavere enn 2. Dersom du av ulike årsaker ikke oppnår et bestått vitnemål vil du få utstedt et **kompetansebevis** som dokumenterer den kompetansen du har fått gjennom opplæringen. Karakterene i Orden og i Atferd (God, Nokså god, Lite god) og fraværet hvert år føres også på vitnemålet.

Fellesfag

Fellesfag (obligatoriske fag) som avsluttes på Vg1 (engelsk, naturfag, matematikk, samfunnsfag og geografi), føres på vitnemålet med standpunktkarakterer og eventuelle eksamenskarakterer.

Fellesfag som avsluttes på Vg2, føres på vitnemålet med standpunktkarakterer og eventuelle eksamenskarakterer. På studiespesialiserende utdanningsprogram omfatter dette fagene matematikk og fremmedspråk. De elevene som velger matematikk R1 eller S1 som programfag på Vg2 skal ikke ha fellesfag i matematikk på Vg2.

Alle fellesfag på Vg3 føres på vitnemålet med standpunktkarakterer og eventuelle eksamenskarakterer. På studiespesialiserende utdannings-program omfatter dette fagene norsk hovedmål, norsk sidemål, norsk muntlig, religion og etikk, historie og kroppsøving.

Programfag

Som hovedregel gis det en standpunktkarakter som føres på vitnemålet. Elevene kan trekkes ut til eksamen i disse fagene. Eksamensformen vil variere med fagets egenart (se oversikten over de enkelte studieretningsfagene for nærmere informasjon).

BEREGNING AV KONKURRANSEPOENG VED INNTAK TIL HØGSKOLER/UNIVERSITET

Vitnemålets gjennomsnittskarakter beregnes ved å summere tallverdien av alle karakterer og dividere summen med antall karakterer. Ved å multiplisere gjennomsnittskarakteren med 10 og legge til eventuelle tilleggspoeng for realfag får man skolepoengsummen.

Poeng for realfag:

Elevene får ekstra fordypningspoeng ved å velge realfag. Alle programfag i programområde for realfag med et omfang på 5 uketimer gir 0,5 poeng, bortsett fra Matematikk R2 og Fysikk 2 som gir 1.0 poeng. Du kan maksimalt få 4.0 poeng.

Førstegangsvitnemålskvote:

Forutsetningen for å få førstegangsvitnemål er at utdanningen har blitt gjennomført på normert tid (3 år). 40-50% av studieplassene fordeles blant søkere i alders-gruppen opp til 21 år på grunnlag av skolepoengsummen i førstegangsvitnemålet. Det er vanligvis lettere å komme inn på dette grunnlaget. Søkere som ikke har førstegangsvitnemål eller ikke kommer inn på ønsket studiested på grunnlag av denne kvoten, overføres automatisk til ordinært opptak der de får eventuelle øvrige tilleggspoeng medregnet.

Tilleggspoeng:

- Det gis 2 alderspoeng pr. år i 4 år fra og med det året søkeren fyller 20 år (maksimum 8 poeng).
- Det gis 2 tilleggspoeng for enten folkehøgskole eller for militær-/siviltjeneste eller for fullført årsstudium (20 vekttall) ved universitet eller høgskole.
- For medisinstudiet er det egne opptaksregler (se Søkerhåndboka).

STUDIEKOMPETANSE OG FAGKOMBINASJONER

Ved tildeling av vitnemål etter tre år på studiespesialiserende utdanningsprogram får elevene **generell studiekompetanse**. Det vil si at han/hun blir sett på som skikket til å gjennomføre et studium ved høyskole eller universitet. De fleste studier krever ingen spesielle fagkombinasjoner.

INNTAK TIL NOEN STUDIER MED KRAV OM SPESEIELLE FAGKOMBINASJONER (SPESEIELL STUDIEKOMPETANSE)

En del høyere utdanningsinstitusjoner stiller krav om spesielle fagkombinasjoner i tillegg til generell studiekompetanse (**spesiell studiekompetanse**). Her følger en liste med krav som stilles ved en del institusjoner:

Ingeniørhøgskoler: Matematikk (R1 +R2) + Fysikk1.

Sivilingeniørstudiet ved NTNU: Matematikk (R1+R2) + Fysikk1.

Arkitektstudiet ved NTNU: Matematikk (R1+R2) + Fysikk1

Informasjonsteknologi og informatikk: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2)

Bioingeniør: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2) + Fysikk1/Biologi1/Kjemi1

Medisinstudiet: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2) + Fysikk1 + Kjemi(1+2).

Tannlegestudiet (Odontologi): Matematikk R1/Matematikk (S1+S2) + Fysikk1 + Kjemi(1+2).

Farmasi: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2) + Fysikk1 + Kjemi(1+2).

Ernæring: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2) + Fysikk1 + Kjemi(1+2).

Norges Veterinærhøgskole: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2) + Kjemi(1+2).

Universitetet for miljø-og biovitenskap: Tekniske fag og ingeniørfag krever Matematikk (R1 +R2) + Fysikk1. Matematikk og naturfag, fiskeri-,husdyr-, og landbruksfag krever fordypning i realfag. Øvrige studier krever generell studiekompetanse.

Norges Handelshøgskole: Matematikk R1/Matematikk (S1+S2)

BI-høgskolen: Økonomisk studier krever Matematikk R1/Matematikk(S1+S2). Øvrige studier krever kun generell studiekompetanse.

Dersom du er i tvil om kravene som stilles for å komme inn på den utdannelsen du ønsker, bør du snakke med en av rådgiverene.

VEILEDNING/RÅDGIVING

Kontaktlærer har alminnelig tilsyn med klassen og dens elever, og skal gi elevene råd og veiledning. For ytterligere informasjon og rådgiving kan elevene ta kontakt med skolens rådgivere. Formålet med rådgivingen er å hjelpe til med å løse problemer i tilknytning til:

- Valg av fag og fagkombinasjoner
- Valg av videre utdanning og yrke
- Personlige problemer

Skolens rådgivere er Nina Grønningsæter, Jan Orsteen og Tone Malmo Lien. De har avsatt faste timer til samtale med elevene, men kan ellers normalt treffes på skolen hver dag i skoletiden. Foreldre som ønsker kontakt, bør helst ringe tlf. 32250240 for nærmere avtale. Rådgiverne har **taushetsplikt**.

PEDAGOGISK-PSYKOLOGISK TJENESTE OG OPPFØLGINGSTJENESTEN (PPOT).

I de tilfeller hvor en trenger spesiell hjelp, eller problemene er av slik art at en ønsker assistanse utenom skolen, kan en henvende seg til PP-tjenesten. Elevene kan ta kontakt via kontaktlærer, rådgiver eller henvende seg direkte til PP-tjenesten. Dersom eleven finner det lite hensiktsmessig å fortsette skolegangen, vil OT-tjenesten komme med tilbud om alternative opplegg. Følgende personer er ansatt ved PPOT:

PP-rådgiver Camilla Freilem
OT-rådgiver Stian Fredriksen
OT-rådgiver Berit Gustavsen

OT-rådgiver Ågot Espeland
OT-rådgiver Janne Stensrud

Adresse: Dronninggata 15, 3019 Drammen

Telefon: 32 80 86 50

Telefax: 32 80 86 51

PPOT har **taushetsplikt**.

HELSESØSTER

Helsesøster Britt Håkonsen er tilstede på skolen hver torsdag. Elever som ønsker å snakke med helsesøster kan oppsøke henne på kontoret (E-fløyen) eller bestille time gjennom rådgiver. Helsesøster har **taushetsplikt**.

I tillegg til denne skriftlige informasjonen vil elevene få muntlig orientering både om programfagenes innhold og om reglene for valg av fag.

Vi ønsker deg lykke til og håper du velger fag som gir både trivsel og gode karakterer.